

Senter for internasjonalisering av utdanning
Postboks 1093
5809

Deres ref

Vår ref

Dato

11

22.12.2015

Statsbudsjettet for 2016 – Tildelingsbrev for Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU)

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2016 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til SIU. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument til SIU og skal distribueres til alle medlemmer av virksomhetens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året.

Departementet gjør oppmerksom på at tildelingsbrevet skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart det er mottatt, jf. økonomiregelverket, bestemmelsene 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2016 består av følgende deler:

1.	Regjeringens prioriteringer	2
2.	Mål og budsjett for 2016	3
3.	Andre forutsetninger og krav	9
4.	Rapportering og resultatoppfølging	13

1. REGJERINGENS PRIORITERINGER

Regjeringen har høye ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er fundamentet for mulighetene for den enkelte og for utviklingen av samfunnet. Høy kvalitet i alle ledd, fra barnehage og skole til høyere utdanning og forskning, gir kompetente arbeidstakere og gode forutsetninger for nyskaping, verdiskaping og velferd. Kunnskap er avgjørende for å møte vår tids store samfunnsutfordringer. Sundvolden-erklæringen viser de ambisjonene regjeringen har for økt kvalitet i alle leddene i læringskjeden.

Kunnskapsallmenningen er global, og oppmerksomhet på internasjonalisering i kunnskapssektoren blir stadig viktigere. Internasjonal mobilitet, konkurranse og samhandling preger virksomhetene i langt større grad enn før.

Regjeringen har ambisjoner om at vi skal ha kunnskapsmiljøer i Norge som kan hevde seg blant de fremste internasjonalt. SIU har som et nasjonalt kompetansesenter en viktig rolle i å bidra til at internasjonalisering kan fremme faglig kvalitetsutvikling. SIU forvalter store og viktige virkemidler for å fremme mobilitet og internasjonalt samarbeid. Regjeringen har iverksatt og tatt initiativ til flere endringer for å styrke internasjonalt samarbeid og samhandling.

Omlegging av kvoteordningen

Kvoteordningen har etter oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og Norad blitt evaluert. En hovedkonklusjon i evalueringsrapporten var at de kunnskapspolitiske målsettingene for ordningen bare i liten grad blir nådd. Regjeringen vil på bakgrunn av dette fase ut kvoteordningen fra undervisningsåret 2016–17. Det vil da ikke lenger bli tatt opp nye studenter, men de studentene som allerede er i gang med en utdanning under ordningen, vil få anledning til å avslutte denne med støtte fra Lånekassen. Midlene som blir frigjort etter hvert som kvoteordningen blir faset ut, skal omdisponeres til et nytt partnerskapsprogram for samarbeid med et utvalg land i sør og til tiltak under departementets strategi for forsknings- og høyere utdanningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika.

Departementet viser til Stortingets behandling av statsbudsjettet, jf. Innst. 12 S. (2015–2016), der Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen blant annet har følgende merknad: *Komiteen støtter ambisjonen om å få til et mer forpliktende samarbeid enn det dagens kvoteordning representerer, men vil samtidig understreke at kvoteordningen har gjort det mulig for mange studenter fra utviklingsland å gjennomføre studier i Norge. Studentmobilitet er viktig for å bidra til kunnskaps- og kompetanseheving i studentenes hjemland. Komiteen forutsetter derfor at studentmobilitet må være et vesentlig aspekt ved de nye programmene, og at omleggingen helst bør innebære at minst like mange studenter fra utviklingsland får mulighet til å studere i Norge i fremtiden. Komiteen forutsetter videre at regjeringen vil legge til rette for at det er mulig å fullføre en hel grad i Norge.*

Panorama

Regjeringen offentliggjorde i oktober 2015 *Panorama* - strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika (2016–2020). Strategien skal tilrettelegge for et mer helhetlig og langsiktig samarbeid med disse seks

landene, med sikte på mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig interesse for Norge. *Panorama* følges av konkrete tiltak, inkludert økonomiske virkemidler for institusjonelt samarbeid og mobilitet, tiltak for bedre samordning mellom norske aktører og kunnskaps- og informasjonstiltak. Departementet forventer at SIU bidrar aktivt til å følge *Panorama*-strategien, både med tanke på utvikling og oppfølging av konkrete tiltak som omtales i strategien og i sitt løpende virke for øvrig.

Nytt partnerskapsprogram med land i sør

Regjeringen etablerer et nytt partnerskapsprogram for samarbeid med universiteter i land i sør fra 2016. Programmet skal legge bedre til rette for samarbeid med utviklingsland om utdanning og forskning, og SIU vil få ansvar for utvikling og forvaltning av programmet på vegne av Kunnskapsdepartementet og Utenriksdepartementet.

Tysklandsstrategien

Regjeringens Tyskland-strategi slår fast at Tyskland er Norges viktigste partner i Europa og at regjeringen «vil stimulere til økt interesse for tysk språk og Tyskland i skolen og blant studenter». Strategien slår også fast at «Tysklands viktige rolle for norsk verdiskapning gjør økt kompetanse om det tyske samfunn, språk og kultur viktig for næringslivet». I tillegg er Tyskland kjent for forsknings- og utdanningsinstitusjoner av meget høy kvalitet. Det er derfor ønskelig at flere norske elever og studenter tar hele eller deler av sin utdanning i Tyskland, og Kunnskapsdepartementet forventer at SIU aktivt bidrar til dette innenfor hele utdanningsløpet.

Erasmus +

Norge deltar i EUs program for utdanning, ungdom og idrett, Erasmus+ (2014–2020), jf. Innst. 153 S (2013–2014) og Prop. 43 S (2013–2014). Samarbeid og kontakt på tvers av landegrensener er viktig for kvaliteten i norsk utdanning, og EUs programmer er et viktig virkemiddel i så måte. Deltagelse gir mulighet til mobilitet, samarbeidsprosjekter og tilgang til verdifulle nettverk av europeiske samarbeidspartnere. Programmet skal også bidra til økt kultur- og språkforståelse, toleranse og respekt for andre mennesker og kulturer. Kunnskap om språk og kultur er nødvendig for at det norske samfunnet, og spesielt næringslivet, skal kunne fungere i en åpen verdensøkonomi. Samarbeid med andre land gir også tilgang til den globale kunnskapsproduksjonen og medvirker til økt kvalitet og relevans i norsk utdanning og forskning. Deltagelse i Erasmus+ er et svært viktig virkemiddel for å oppnå disse målene for utdanningspolitikken. Aktivitetene i programmet skal foregå i samspill med nasjonal politikk og aktiviteter innenfor utdanning. Kunnskapsdepartementet forventer at SIU aktivt legger til rette for at den norske programdeltakelsen bidrar til dette.

2. MÅL OG BUDSJETT FOR 2016

2.1 Mål

Nedenfor følger mål og styringsparametre for SIU i 2016. Departementet har fastsatt overordnede mål for SIU, og styret må selv fastsette mål og strategier for virksomheten. Departementet understreker viktigheten av styrets oppmerksomhet på og løpende vurdering av risiko i virksomheten.

I departementets tilbakemelding til SIU etter etatsstyringsmøtet i 2015, ble det vist til at SIU i 2014 har fullført et reelt implementeringsår av ny målstruktur, inkludert egendefinerte styringsparametre. Tydelige prioriteringer og gode metoder for resultatmåling er sentralt for SIUs evaluering av innsats og for planlegging av aktiviteten framover. Målstrukturen skal gjenspeile SIUs strategiske prioriteringer og planer, og departementet ser det som viktig at styret for SIU benytter målstrukturen som det sentrale verktøy for styring av virksomheten.

Mål 1

SIU skal bidra til at internasjonalisering styrker kvalitetsutviklingen i norsk utdanning.

Styringsparametre:

1. Kunnskapsbaserte innspill til politikkkutforming
2. Målgruppeorientert formidling av kunnskapsgrunnlaget for internasjonalisering

Mål 2

SIU skal bidra til bedre samordning og utvikling av arbeidet med internasjonalisering i samarbeid med relevante nasjonale og internasjonale aktører.

Styringsparametre:

1. Effektiv forvaltning av programmer og prosjekter
2. God deltakelse i programmer og prosjekter som kan medvirke til økt gjennomføring av videregående opplæring for elever og lærlinger og økt mestring av grunnleggende ferdigheter
3. Synergier mellom internasjonalt samarbeid i utdanning, forskning og innovasjon
4. Samordnet og målgruppeorientert kommunikasjon og profilering av Norge som attraktivt samarbeids- og studieland overfor utlandet

Mål 3

SIU skal ha en effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sitt samfunnsoppdrag.

Styringsparametre:

1. Langsiktig økonomisk planlegging
2. Sykefravær
3. Midlertidighet

2.2 Budsjetten for 2016

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2016, jf. Innst. 12 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2015–2016).

2.2.1 Budsjettedtak kap. 280 post 50

Kunnskapsdepartementet stiller med dette **81 114 000 kroner** til disposisjon for SIU over kap. 280 post 50.

Forutsetningene for tilsagnet følger av Innst. 12 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2015–2016), og av forutsetningene og kravene fastsatt i dette brevet og i vedtektene til SIU.

2.2.1.1 Endringer i budsjettrammen fra 2015 til 2016

Budsjettrammen til SIU har økt fra 70 082 000 kroner i 2015 til 81 114 000 kroner i 2016. Endring i budsjettrammen fra 2015 til 2016 kommer blant annet av at midler til tidligere strategi for høyere utdanningssamarbeid med Nord-Amerika er overført fra kap. 281 post 01 til budsjettrammen til SIU på kap. 280 post 50. Midlene skal gå til høyere utdanningssamarbeid med USA og Canada, og SIU vil få ansvaret for videre oppfølging.

Tabell 1 Kap. 280 post 50 – endring 2015-16	Beløp (i kr 1 000)
Høyere utdanningssamarbeid med USA og Canada	10 000
Pris- og lønnsjustering	2 022
0,7 pst. reduksjon – avbyråkratisering og effektivisering	-490
Reduksjon i driftsbevilgning	-500
Sum endring over kap. 280 post 50	11 032

Høyere utdanningssamarbeid med USA og Canada

Strategien for økt høyere utdanningssamarbeid med Nord-Amerika avsluttes i 2015, men departementet vil videreføre bevilgningen til høyere utdanningssamarbeid med USA og Canada. SIU vil få ansvaret for videre oppfølging. Departementet viser til SIUs redegjørelse av 30. april om planene for oppfølging av satsingen. SIUs innspill er grundig og godt begrunnet, og SIU gis med dette ansvar for å vurdere og definere ambisjoner, mål og tiltak og rapportere om resultatene til departementet gjennom de årlige årsrapportene. Departementet understreker at SIU har fleksibilitet med tanke på å justere mål og virkemidler dersom utviklingen tilsier det. 10 mill. kroner til arbeidet flyttes fra kap. 281 post 01 inn i budsjettrammen til SIU på kap. 280 post 50.

Omlegging av kvoteordningen

Støtteordningen for studenter fra utviklingsland, land på Vest-Balkan, i Aust-Europa og i Sentral-Asia (kvoteordningen) avvikles fra 2016. Om lag halvparten av midlene fra kvoteordningen som er blitt bevilget over Kunnskapsdepartementets budsjett, vil gå til et partnerskapsprogram for samarbeid med institusjoner i utvalgte utviklingsland. Tildelingene til programmet vil øke etter hvert som kvoteordningen blir faset ut, og vil etter hvert også omfatte midler fra Utenriksdepartementet.

Om lag halvparten av midlene fra kvoteordningen som er blitt bevilget over Kunnskapsdepartementets budsjett, vil bli brukt til tiltak under Panorama, regjeringens nye strategi for forsknings- og høyere utdanningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika, som vil gjelde for perioden 2016–20.

Som en følge av at kvoteordningen avvikles, blir det ikke tatt opp nye kvotestudenter fra høstsemesteret 2016. Dette innebærer at SIUs oppgaver knyttet til kvoteordningen gradvis fases ut. Departementet legger til grunn at SIU omdisponerer administrative midler til kvoteordningen til forvaltning av de tiltakene som erstatter kvoteordningen.

2.2.2 Midler over andre kapitler

Tabell 2 Midler over kap. 225, kap. 226, kap. 252, kap. 281, kap. 288

<i>Tiltak</i>	<i>Beløp (i 1 000 kroner)</i>
Midler over kap. 225 post 72	6 290
Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram og organisasjoner	
Midler over kap. 225 post 73	14 153
Tilskudd til studieopphold i utlandet	
Midler over kap. 226 post 21	800
ReferNet (Framework Partnership Agreement 2016–19)	
Midler over kap. 252 post 70	
Erasmus+ - nasjonale eksperter	11 000
Midler over kap. 281 post 01	
Panorama-strategi (UTFORSK, inkl. stipend russiske studenter)	21 200
Partnerskapsprogram	8 900
Utdanningssamarbeid med Japan	206
Samlokalisering	5 100
Midler over kap. 288 post 21	
Panorama-strategi (UTFORSK)	1 200

2.2.2.1 Oppfølging av Panorama-strategien

Kunnskapsdepartementet viser til Panorama, regjeringens nye strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika. Departementet forventer at SIU i samarbeid med relevante aktører bidrar aktivt til oppfølging av Panorama, både med tanke på utvikling og oppfølging av konkrete tiltak som omtales i strategien, og i sitt løpende virke for øvrig.

SIU tildeles totalt 22 606 000 kroner til oppfølging av Panorama-strategien i 2016.

SIU tildeles 21,2 mill. kroner over kap. 281 post 01, og 1,2 mill. kroner over kap. 288 post 21 til etablering av det nye UTFORSK-programmet (2016–20). Av disse midlene er 8,9 mill. kroner midler som er omdisponert i forbindelse med omlegging av kvoteordningen. Tildelingene til UTFORSK vil gradvis øke etter hvert som kvoteordningen blir faset ut. Midlene over kap. 281 post 01 inkluderer 2 mill. kroner til stipendordningen for russiske studenter.

Midlene til UTFORSK tildeles i sin helhet SIU. Departementet legger imidlertid til grunn at SIU og Forskningsrådet viderefører og videreutvikler det samarbeidet som ble etablert gjennom UTFORSK-piloten (2012–15) for å sikre at også nye UTFORSK bidrar til å fremme gode koblinger mellom høyere utdanning og forskning i samarbeid med de seks landene som omfattes av UTFORSK-programmet.

Det andre hovedtiltaket under Panorama-strategien er en styrking og videreutvikling av INTPART-programmet, etablert i 2015 av SIU og Forskningsrådet i fellesskap. I tråd med

tilbakemeldinger fra begge institusjonene i forbindelse med tildelingen for 2015, tildeles også midler til styrking av programmet fra 2016 for å følge opp Panorama-strategien i sin helhet til Forskningsrådet (13 mill. kroner). I Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2016 legger departementet imidlertid til grunn at Forskningsrådet og SIU viderefører og videreutvikler det samarbeidet som ble etablert gjennom 2015-utlysningen.

For å nå strategiens målsetninger om gode koblinger mellom høyere utdanning, forskning og arbeids- og næringsliv, forventer departementet at SIU også samarbeider med Innovasjon Norge der dette vurderes som hensiktsmessig.

I tillegg til UTFORSK-midlene tildeles SIU 206 000 kroner over kap. 281 post 01 til finansiering av en stilling ved Innovasjon Norges kontor i Tokyo, som arbeider med utdannings-, forsknings- og innovasjonssamarbeid mellom Norge og Japan.

2.2.2.2 Partnerskapsprogram for samarbeid med land i sør

SIU tildeles i 2016 8,9 mill. kroner over kap. 281 post 01 til et nytt partnerskapsprogram for samarbeid med institusjoner i utvalgte utviklingsland.

Det nye partnerskapsprogrammet skal legge vekt på faglig kvalitet og internasjonalisering, bidra til at norske universiteter og høyskoler og tilsvarende institusjoner i utviklingslandene skal samarbeide tettere. Programmet vil gjennom slikt samarbeid bidra til å bygge kompetanse i utviklingsland. Det skal legge bedre til rette for at de norske og utenlandske institusjonene kan samarbeide om tiltak som vil skape langsiktige resultater utover kompetansen enkeltstudenter opparbeider seg gjennom utenlandsopphold. Et faglig samarbeid knyttet til studietilbud og undervisning vil bidra til å styrke fagmiljøene i et mer langsiktig perspektiv. Målet er at det skal bli et mer likeverdig samarbeid.

SIU får ansvar for forvaltningen av det nye programmet på vegne av Utenriksdepartementet og Kunnskapsdepartementet og for utarbeidelse av innholdet i programmet. Det bør legges til rette for at midler i programmet kan lyses ut så tidlig som mulig i 2016 og at kontrakter om midler kan inngås innen utgangen av 2016.

2.2.2.3 Erasmus+

Kap. 252 post 70 omfatter bevilgningen til kontingenten til Erasmus+, EUs program for utdanning, ungdom og idrett i 2014-2020, og bevilgningen til fem nasjonale eksperter som omfattes av programmet. Totalt er det budsjettert med 513,8 mill. kroner, hvorav 11 mill. kroner er midler som SIU administrerer, og som skal dekke lønn, godtgjørelse og personaladministrative kostnader for de nasjonale ekspertene.

Kunnskapsdepartementet har ambisiøse mål for norsk deltakelse i utdanningsdelen av Erasmus+. Norsk utdanningssektor og andre organisasjoner med interesse for utdanningsfeltet bør benytte alle mulighetene som ligger i programmet. Det er et mål at aktiviteten øker gjennom programperioden, og sammenlignet med tidligere programperioder. Deltakelse i

Erasmus+ skal bidra til å nå målene i norsk utdanningspolitikk, til kvalitetsutvikling og til å styrke det internasjonale utdannings samarbeidet på alle nivåer. Dette vil både gjøre utdanningen relevant, samt gjøre elever, lærlinger og studenter attraktive for arbeidsmarkedet, samtidig som den enkelte får muligheter til faglig og personlig utvikling. Departementet er derfor i ferd med å sluttstille en kort og overordnet strategi for arbeidet med Erasmus+. SIU vil deretter få i bestilling å utforme en mer konkret handlingsplan for å følge opp strategien. Departementet vil da gå inn i en nær dialog med SIU om videre prosess med denne utarbeidelsen.

Det er Europakommisjonen som avgjør arbeidssted og -område for de fem nasjonale ekspertene som omfattes av programmet. Midlene til nasjonale eksperter er teknisk sett en del av kontingenten for deltakelse i programmet og har ikke noe med nasjonale programaktiviteter og -administrasjon å gjøre. Kostnader for kunngjøring av stillinger og rekrutteringskostnader er imidlertid inkludert i midlene til nasjonale eksperter. Midlene til nasjonale eksperter må holdes atskilt fra de øvrige midlene ved SIU, både med hensyn til drift og programaktiviteter.

SIU skal innen **1. oktober 2016** melde fra til departementet om forventet forbruk av midlene til de nasjonale ekspertene for 2016. Dersom tildelingen er høyere enn faktiske utgifter i 2016, skal overskytende beløp tilbakeføres innen 1. desember 2017.

2.2.2.4 Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram og organisasjoner

Tilskuddsordningen medvirker til at Norge deltar i forpliktende samarbeid på tvers av landegrensene for å oppnå internasjonalisering av norsk utdanning. Midlene på posten skal dekke Norges kontingent til Cedefop - EUs utviklings- og informasjonssenter for yrkesopplæring, og Norges kontingent til Det europeiske språkrådet i Graz. Videre skal midlene bidra til å dekke utgifter til nasjonal ekspert ved SIU og til nasjonal drift av Det europeiske ungdomsparlamentet (EUP).

Midlene skal forvaltes i tråd med gjeldende retningslinjer for tilskuddsordningen. SIU tok over forvaltningen av ordningen i 2015. SIU skal innen **1. juni 2016** komme med forslag til oppdaterte retningslinjer for ordningen.

Bevilgning på posten til kontingent til Cedefop og til Det europeiske språkrådet i Graz reguleres i henhold til avtaler og valutakurs.

- SIU skal innen **1. september 2016** levere innspill til omgrupperingsproposisjonen/nysalderingen for 2016 på bakgrunn av nivået på kontingentene.
- SIU skal innen **1. desember 2016** levere innspill til konsekvensjusteringer for statsbudsjettet 2018 på bakgrunn av nivået på kontingentene.

2.2.2.5 Tilskudd til studieopphold i utlandet

Tilskuddsordningen bidrar til at norske elever får skolegang og studieopphold i utlandet for å bedre sin kunnskap om andre lands språk og kultur og for å øke forståelsen for egen og andres

identitet. Ordningen gir videre norske fransklærere mulighet for faglig og kulturell oppdatering. Ordningen skal også legge til rette for internasjonale mobilitetsordninger i fremmedspråkene fransk, tysk og spansk.

Midlene skal forvaltes i tråd med gjeldende retningslinjer for tilskuddsordningen. SIU tok over forvaltningen av ordningen i 2015. SIU skal innen **1. juni 2016** komme med forslag til oppdaterte retningslinjer for ordningen.

2.2.2.6 ReferNet

SIU tildeles 0,8 mill. kroner over kap. 226 post 21 for arbeid og aktiviteter i 2016 knyttet til rollen som ReferNet-partner. Arbeidet skal følge inngåtte rammeavtale med Cedefop for årene 2016–19.

2.2.2.7 Samlokalisering

Departementet viser til at SIU arbeider med sikte på innflytting i nye lokaler i 2016 der alle ansatte samles på ett sted. SIU tildeles 5,1 mill. kroner over kap. 281 post 01 til kostnader i forbindelse med samlokalisering.

2.2.3 Fullmakter

Stortinget har gitt SIU fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Oversikt over delegerte fullmakter følger vedlagt.

3. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

3.1 Samordnet informasjon om utenlandsstudier – mandat for arbeidsgruppe

Kunnskapsdepartementet har tatt initiativ til opprettelse av en arbeidsgruppe som skal se på samarbeidsmodeller for mer samordnet informasjon til studenter som planlegger å ta utdanning i utlandet. På møte i Kunnskapsdepartementet 12. august 2015 ble SIU bedt om å lede arbeidsgruppen og være sekretariat for arbeidet. Arbeidsgruppen ble bedt om å utarbeide et mandat for sitt videre arbeid.

Departementet forutsetter at arbeidsgruppen skal ha som mål for arbeidet at potensielle studenter på utenlandsstudier skal kunne gjøre bevisste utdanningsvalg basert på mer og bedre informasjon om kvalitet ved utdanningene og utenlandske akkrediteringssystemer enn det som gis i dag. Dette vurderes også som et svært relevant tiltak under Panorama-strategien. Store geografiske og kulturelle forskjeller (inkl. språk) gjør tilgang på oppdatert kunnskap og informasjon til et helt sentralt punkt når det gjelder etablering og videreutvikling av samarbeid med flere av landene – både på individ- og institusjonsnivå.

Departementet registrerer at det har vært ulike synspunkter på hvorvidt delgradsstudenter skal være en del av målgruppen for arbeidet. Departementet ber om at arbeidsgruppen konsentrerer arbeidet i første omgang om informasjon til studenter som tar hele utdanningen i utlandet. Departementet vil vurdere hvordan mer samordnet informasjon også til delgradsstudenter kan arbeides videre med.

Vi ber SIU om å sette i gang arbeidet og at arbeidsgruppen selv vurderer hvordan det videre arbeidet skal legges opp. Arbeidsgruppen skal arbeide med sikte på at framtidige studenter har tilgang på mer samordnet informasjon fra høsten 2016.

3.2 Utenlandslektor på Island

I Innst. S. 12 (2015–2016) har Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen følgende merknad: *Komiteen understreker viktigheten av å bevare de lange og nære kulturhistoriske båndene mellom Island og Norge og mener det er viktig at det norske språk blir representert ved språksenteret for alle verdens språk ved Islands universitet, som åpner i 2016. Komiteen ber om at SIU finner midler til å delfinansiere en norskelektor ved Islands universitet, forutsatt medfinansiering fra Islands side. Avtaler om lektorordning på Island skal kunne vare i fem år og vil være en særordning som avviker fra den øvrige konkurransen om disse midlene.*

Departementet ber SIU følge opp Stortingets føringer for finansiering av en utenlandslektor på Island. SIU bør se spesielt på om det er midler knyttet til Norgeskunnskapsordningen som kan omdisponeres til dette formålet.

3.3 Kobling av arbeids- og næringsliv og høyere utdanningssamarbeid

Departementet viser til SIUs rapport 1. august 2015 som beskriver mulige virkemidler og modeller for bedre kobling av arbeids- og næringsliv i internasjonalt høyere utdanningssamarbeid.

Rapporten viser at det er en rekke områder der arbeids- og næringsliv i langt større grad enn i dag kan trekkes inn i samarbeidsprosjekter som etableres. Bedre samarbeid med arbeids- og næringsliv er også trukket frem som en sentral målsetting i Panoramastrategien og vil være viktig også i arbeidet med oppfølging av Tysklandsstrategien. Rapporten gir etter departementets vurdering et godt grunnlag for å jobbe videre med sikte på å styrke denne dimensjonen i internasjonale samarbeidsprosjekter. Departementet ber SIU selv om å vurdere hvordan disse mulighetene kan utnyttes bedre innenfor den porteføljen som SIU forvalter. Departementet ønsker en videre dialog med SIU om utvikling av konkrete modeller, og det er viktig at SIU har en god dialog med både Forskningsrådet og Innovasjon Norge om dette.

3.4 College of Europe

På grunn av underforbruk av ordningen med stipend til norske studenter ved College of Europe de siste årene, kan 715 000 kroner i ubrukte midler hos SIU omdisponeres til

arbeidsgruppen som har fått i oppgave å bedre samordningen av informasjon til studenter som planlegger studier i utlandet, jf. omtale over.

Departementet ber SIU i 2016 sette i verk tiltak for økt bruk av stipendene i stipendordningen for norske studenter ved College of Europe. Dersom stipendene likevel ikke benyttes, kan SIU omdisponere midlene til andre tiltak rettet mot EU-samarbeidet.

3.5 Action Norvège

Departementet viser til omtale av Action Norvège i Prop. 1 S (2015–2016). Departementet ber SIU vurdere om det er grunnlag for å fornye avtalen og ha dialog med berørte aktører i prosessen. Dersom avtalen med Université de Toulouse 1 Capitole ikke fornyes, kan SIU disponere frigjorte administrative midler til andre tiltak for å stimulere til at norske studenter tar høyere utdanning i Frankrike.

3.6 Oppfølging av regjeringens Tyskland-strategi

Som et ledd i oppfølgingen av regjeringens Tyskland-strategi lanserte Kunnskapsdepartementet 26. oktober 2015 en egen tiltaksplan for departementets satsing på Tyskland. SIU er departementets fremste redskap for å fremme internasjonalisering av utdanningen og sitter på flere ulike virkemidler. Kompetanse og kunnskap om Tyskland er viktig. Departementet ber derfor SIU om å styrke satsingen på Tyskland generelt og gjennom Erasmus+ spesielt (gjennom hele utdanningsløpet). Departementet forutsetter videre at SIU er kjent med tiltaksplanen og at det vurderes hvordan SIU kan bidra til realisering av de målsettingene og tiltakene som er beskrevet.

Departementet gjør spesielt oppmerksom på tiltak nr. 10, som beskriver behovet for å gå i dialog med universiteter og høyskoler om hvordan Det tysk-norske studiesenteret i Kiel i økt grad kan bidra til å nå målsettingene i regjeringens Tyskland-strategi. Departementet ber om at SIU følger opp dette tiltaket spesielt og går i dialog med aktuelle institusjoner om muligheter som ligger i dette senteret.

3.7 Oppfølging av god forvaltning i sektoren

Riksrevisjonens generelle tilbakemelding er at kvaliteten på den administrative forvaltningen i sektoren viser en positiv utvikling. Det er imidlertid fortsatt utfordringer når det gjelder bidrags- og oppdragsforvaltning, anskaffelser og lønnsforvaltning. Avvikene Riksrevisjonen har påpekt, gjelder manglende dokumentasjon av prosesser, rutiner og oppgave- og ansvarsfordeling, og manglende etablering og gjennomføring av gode internkontroll-løsninger, jf. Dokument 1 (2015–2016).

Departementet vil derfor ha økt oppmerksomhet på at institusjonene kan dokumentere den administrative organiseringen og internkontrollen, jf. Økonomiregelverket. Departementet forutsetter at institusjonene i egen regi eller gjennom anskaffelser eller samarbeid med andre institusjoner, sørger for kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative

forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet. Departementet stiller krav om utvidet rapportering om internkontroll i *Årsrapport (2015–2016)*, se omtale i brev av 16. desember 2015 vedlagt.

3.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

[Kunnskapsdepartementets styringsdokument](#) for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren skal ligge til grunn for SIUs arbeid på dette feltet.

SIU skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Disse kravene til samfunnssikkerhet og beredskap omfatter også informasjonssikkerhetsarbeidet. SIU skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med eForvaltningsforskriften og KMDs [Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen](#) 2015-2017.

Departementet viser for øvrig til veilederen [Veiledning i beredskapsplanlegging](#) utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet, og [UNINETTs veiledning til styringssystem for informasjonssikkerhet](#).

SIU skal i årsrapporten for 2016 rapportere på følgende:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2015 eller 2016?
2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2016?
3. Redegjøre kort og overordnet (maks. 1 side) for virksomhetens oppfølging av de fem tiltaksområdene i Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen, herunder beskrive virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet.
4. Styringssystem for informasjonssikkerhet (ledelsessystem): Er det innført en rutine for melding og håndtering av avvik og sikkerhetsbrudd (jf. personopplysningsforskriften § 2-6) og er de viktigste avvikene behandlet i ledelsens gjennomgang?

Dersom spørsmål 1, 2 og 4 besvares med "nei", må SIU opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

3.9 Lærlinger

For å sikre det framtidige behovet for faglært arbeidskraft og gi ungdom muligheter til å gjennomføre videregående opplæring, må den statlige forvaltningen gjøre en større innsats for å skape flere læreplasser. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet har lansert en strategi for å forplikte og oppfordre statlige virksomheter til å øke antall læreplasser. Vi viser også til informasjonsside for nye lærebedrifter: www.lærlingløftet.no.

SIU skal øke antallet lærlinger som er tilknyttet virksomheten i perioden 2014-16. Alle virksomheter skal ha minst én lærling tilknyttet seg. Det er mulig å inngå samarbeid med andre for å oppfylle kravet. Vi viser for øvrig til Statens personalhåndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lærekandidater i staten.

I årsrapporten for 2016 skal SIU rapportere om antall lærlinger i 2014, 2015 og 2016. Virksomheter som ikke har nådd målet, må redegjøre for årsaken til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravet.

3.10 Brukerorientering

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen. Vi viser til rundskriv H-14/2015 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om fellesføring i tildelingsbrevene for 2016.

I 2016 skal alle statlige virksomheter kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. SIU står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog, skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal SIU vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

I *Årsrapport (2016–2017)* skal SIU omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

4. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

4.1 Rapportering om resultater og planer

SIU skal innen **15. mars 2016** sende inn dokumentet *Årsrapport (2015–2016)* til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen. *Årsrapport (2016–2017)* skal sendes inn innen **15. mars 2017**.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Årsrapporten skal også inneholde planer og budsjett. Nærmere krav til *Årsrapport (2016–2017)* fremgår av vedlegg. Krav til *Årsrapport (2015–2016)* fremgår av vedlegg til tildelingsbrevet for 2015. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. økonomiregelverket, bestemmelsene kap. 2.3.3.

SIU skal rapportere regnskap og personaldata til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Krav til datarapporteringen og frister fremgår på DBHs nettsider: <http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

Krav til årsregnskapet for 2015 fremgår av brev til SIU datert 16. desember 2015 vedlagt. Det skal avlegges delårsregnskap pr. 1. og 2. tertial 2016 med frist hhv. 1. juni og 1. oktober. Departementet vil i egne brev angi hvilke oppstillinger delårsregnskapene for 2016 skal omfatte.

Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-10/2015 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet i 2016.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og SIU er vedlagt.

4.2 Budsjettforslag for 2018

SIU kan utarbeide budsjettforslag, dvs. satsingsforslag utenfor rammen. Departementet bruker innsendte budsjettforslag i arbeidet med statsbudsjettet.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2018 er **1. november 2016**. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlegg *Mal for budsjettforslag for 2018*.

4.3 Styringsdialogen i 2016

Etatsstyringsmøtet skal være en strategisk dialog mellom departementet og SIUs styre om virksomhetens utvikling. Sentrale punkter vil være ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt virksomhetens resultater og rammebetingelser. En del av denne dialogen vil ta utgangspunkt i målstrukturen og bruk av denne som styringsverktøy.

Departementet ber om at styret melder inn strategisk viktige saker for SIU til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport (2015–2016)* **15. mars 2016**. Departementet vil sende dagsorden i god tid før møtet. SIU vil få en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport (2015–2016)*, tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2016, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i møtet.

Departementet inviterer med dette styrets medlemmer og SIUs direktør til etatsstyringsmøte i 2016. Etatsstyringsmøtet har en tidsramme på to timer og er berammet til **20. april 2016 kl. 10.30-12.30**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18. Vi ber om tilbakemelding om hvem som skal delta, senest tre uker før møtedato.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Riksrevisjonen

5 vedlegg:

Hovedtrekk styringsdialogen

Rapporteringskrav for Årsrapport (2016–2017)

Fullmakter

Brev av 16. desember 2015 om regnskap

Mal for budsjettforslag for 2018